Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 66 TUESDAY, APRIL 7 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 7-го КВІТНЯ 1998 р. Ч. 66 РІК CV

Уряд готовий до співпраці з новим парляментом

Київ. — 2-го квітня прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко сказав на засіданні Кабінету Міністрів, що Уряд готовий співпрацювати з будь-яким парляментом задля підвищення добробуту людей, повідомила УНІАР.

Як відомо, в результаті виборів 29-го березня Верховна Рада дещо полівіла, що може створити додаткові труднощі для Уряду, який намагається проводити економічні реформи.

Прем'єр, який належить до пропрезидентської Народно-Демократичної Партії, зазначив, що центристські сили втратили на виборах 30 відс. голосів. За його словами, це сталося насамперед через неузгодження їхніх дій. Не пройшли до парляменту якраз ті люди, які там могли принести велику користь. Самого В. Пустовойтенка обрано до Верховної Ради за списком НДП, яка матиме у парляменті 28 місць.

В. Пустовойтенко підкреслив, що Уряд призначено на термін уповноважень Президента України і що нинішній його склад професійно підготовлений і може ефективно працювати.

Тим часом 3-го квітня УНІАР повідомила, що незабаром можуть відбутися зміни у складі Уряду України. В. Пустовойтенко сказав, що ці зміни „будуть пов'язані насамперед з тим, що ряд міністрів обрано народними депутатами".

О. Мороз задоволений результатами виборів

КИЇВ. — Відповідаючи на запитання журналістів Олександер Мороз зазначив: "Вибори підкреслили перемогу демократії, а значить і демократичних сил. Я до демократичних сил відношу і бльок Соціялістичної і Селянської партій. В той же час говорити про перемогу лівих у виборах не вчасно, симпатії виборців до представників лівих політичних сил підтверджено — це і парадокс, і закономірність водночас. Для бльоку Соціялістичної і Селянської партій ці результати є оптимальними".

На запитання, яким повинен бути новий голова Верховної Ради України, О. Мороз відповів: "Консультації з приводу виборів голови ВР України ведуться з представниками всіх політичних партій і всіх політичних сил, думаю, що із обраних 450-ох депутатів практично кожний може бути головою ВР.

На мою думку, голова ВР України повинен мати такі якості: поперше, професіоналізм, подруге, знання законодавчого процесу, потретє, бути здатним знаходити компроміс різних політичних сил передусім виходячи з інтересів держави. В принципі голова ВР України повинен бути представником 'лівих' сил, хоча б тому, що 'ліві' обрали Президента України".

Індія занепокоєна демографічною ситуацією

Делі, Індія. — Індійську столицю відвідала делегація урядової китайської комісії в питаннях плянування народжуваности. Разом з індійським урядом вона обговорила демографічну ситуацію в обидвох країнах.

Китай позитивно зареагував на прохання Індії поділитися досвідом регулювання приросту населення. На початку 60-их років демографічне становище в Китаї приблизно відповідало індійському, але тепер рівень народжуваности в Китаї удвічі нижчий, ніж в Індії.

Кожний п'ятий мешканець плянети — китаєць. Вже тисячу років Китай втримує світову першість у прирості населення, і виглядало, що так буде завжди. Однак в останні роки демографи стверджують, що коли Індія не запровадить ефективної програми плянування родини, то вона випередить Китай у вже в найближчі десятиріччя. Вже тепер населення в Індії лише на 300 мільйонів осіб менше, ніж в Китаї.Згідно з прогнозами Світового банку, населення Індії в 2025 році досягне 1.4 блн. , а в кінці XXI століття індійців буде удвічі більше, ніж тепер, — 1.9 більйона.

Оскільки китайські експерти вирахували, що природні ресурси і економічні можливості Китаю в середині наступного століття будуть спроможні утримати лише 1.5 блн. осіб, обмеження народжуваности стало офіційною політикою китайського уряду. Вона проходить під гаслом „Одна родина — одна дитина" і включає в себе юридичні, виховні та адміністративні заходи впливу. Одна дитина дає родині переваги в одержанні мешкання та в багато чому іншому.

Спостерігачі підкреслюють, що китайська рішучість в умовах Індії не приймеється. Хоч індійці від самого початку своєї державної незалежности говорять про демографічну ситуацію, браманістичні моральні закони з їхнім давнім гаслом „Будь матір'ю сотні синів!" сильно лібералізують всі заходи уряду в цій ділянці. Тому китайські спеціялісти радять своїм індійським колеґам розгортати пропаганду серед населення на засадах добровільности.

Все ж китайських та індійських демографів об'єднує одна турбота: ніхто не хоче виграти змагання за лідерство у народжуваності.

ВІД ВИБУХУ МЕТАНУ ЗАГИНУЛО 63 ШАХТАРІ

Донецьке. — В суботу, 4-го квітня, в результаті вибуху метану на одній з шахт Донеччини загинуло 63 гірники, повідомили засоби масової інформації.

В понеділок, 6-го квітня, по всій Україні спущено державні прапори на пів машта в знак дня жалоби, проголошеного спеціяльним указом Президента Леоніда Кучми. В цей день поховано також першу частину загиблих. На похороні були присутні урядовці України включно з прем'єром Валерієм Пустовойтенком.

Суміш метану з вугільним пилом вибухнула в шахті ім. Скачинського на глибині понад один кілометр. Саме в цей час в шостій секції мінялися змінами дві групи шах-тарів. З понад 600 інших гірників, які перебували під землею і залишилися живими, 43 потрапили до шпиталя, 13 у критичному стані.

Віцепрем'єр Микола Білоблоцький, який очолив розслідування причин вибуху, назвав випадок національною трагедією. Він сказав, що Уряд зробить все можливе, щоб допомогти родинам загиблих. Вдови діставатимуть впродовж п'яти років біля 12,000 дол. Багато із загиблих були молоді шахтарі, які тільки почали працювати.

Один з шахтарських профспілкових лідерів Валерій Міллер заявив, що випадок був нічим іншим, як природною катастрофою в шахті, яка вважається зоною підвищеного ризику. Від 1975 року, часу її збудування, в ній часто збирався метан. У 1992 році там загинуло шість шахтарів і 11 рятувальників, теж від вибуху цього газу без запаху.

Проте М. Білоблоцький вважає, що причиною вибуху було недотримання правил безпеки. „Метан не може сам вибухнути. Ми повинні враховувати людський фактор", — сказав він.

Минулого року в Україні загинуло 290 гірників і 160 — вже цього року. Шахтарі часто нарікають на погані і небезпечні умови праці. Рятувальники і шахтарі, які вижили, свідчать, що дехто із загиблих отруївся ґазом через те, що їхні особисті апарати для захисту дихання не працювали. Серед інших причин частих катастроф —застаріле обладнання, нед-

(Закінчення на стор. 3)

Л. Кучма поінформував Б. Єльцина про вибори

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма провів зі своїм російським колегою Борісом Єльциним телефонічні розмови, на яких повідомив його про результати парламентарних виборів, які відбулися в Україні 29-го березня.

Кілька днів перед тим прессекретар президента Росії, коментуючи успіх лівих сил на парлямен-тарних виборах в Україні, сказав, що нічого надзвичайного не сталося і що подібні результати адміністрація Б. Єльцина прогнозувала.

Під час розмови президенти обговорили також стан двосторонніх відносин, висловили впевненість у їх дальшому поглибленні і поширенні конкретної співпраці.

Співрозмовники заторкнули деякі аспекти міжнародного життя, які становлять заінтересування обох країн. Б. Єльцин окремо розповів Л. Кучмі про результати своїх неформальних зустрічей з керівниками Німеччини і Франції.

Б. Єльцин повідомив Л. Кучму про консультації щодо формування нового складу уряду Росії.

Партії вказують на порушення виборів

Київ. — Партії, які здобули у виборах менше голосів, ніж сподівалися, заговорили про фальшування результатів виборів, повідомила УНІАР.

Аграрна Партія України, яка виборола в парляменті вісім місць, заявила, що у неї вкрали 270, 000 голосів виборців. Виступаючи на пресконференції, голова АПУ Катерина Ващук сказала, що її партія толерантно боролася за те, щоб у парляменті гідно був представлений агропромисловий комплекс. На її думку, саме через це у партії відібрали голоси. За попередніми даними за АПУ проголосувало 1 млн. 257, 000 осіб, але потім ця цифра почала зменшуватися і тепер, за даними Центральної виборчої комісії, дорівнює 974,758.

За словами К. Ващук, „частина наших голосів була просто передана, мабуть, іншим політичним силам. Ми не хочемо звинувачувати сьогодні конкретно якісь партії, які скористалися тим, але на сьогодні ми достатньо маємо матеріялу, щоб заявити про те, що вибори в багатьох округах були зфальшовані".

Представник „Громади", яка зібрала найбільше голосів на Дніпропетровщині, заявив, що його партії відомо понад 100 свідчень порушень під час виборів. У зв'язку з цим „Громада" збирається звернутися до суду.

Народно-Демократична Партія, яка ворогує з „Громадою", натякнула на те, що за деякі порушення, зокрема на Дніпропетровщині, могла бути відповідальною саме „Громада". „Перемогла кланова партія і як вони цього досягли, можна судити, наприклад, з того, що результати з Дніпропетровської округи не приходили майже до самого останнього моменту", — сказав голова НДП Анатолій Матвієнко.

Речник Руху сказав, що на 100 відс. у підтасуванні даних голосування впевнений і голова Руху Вячеслав Чорновіл. Рух, як відомо, здобув 46 місць у Верховній Раді — менше, ніж розраховував.

Один з лідерів донецького страйкового комітету Михайло Крилов теж заявив, що буде оскаржувати результати виборів. В Донецькому він програв голові Ліберальної Партії Володимирові Щербаню. За словами М. Крилова, його довірені особи помітили порушення закону про вибори, а саме „агітацію в день виборів і купівлю бальотів".

Переможці у виборах комуністи теж стверджують, що вони замало набрали голосів і вважають, що перешкодили їм у цьому влада, яка начебто вдавалася до порушень виборчого закону.

Результати виборів можна оскаржити в суді до 19-го квітня. Однак покищо жодна з партій, які не перейшли 4-відсотковий рівень, не звернулася до суду.

Спостерігачі від Організації безпеки і співробітництва в Европі заявили, що в цілому вибори пройшли без значних порушень. Зафіксовані дрібні порушення, на їхню думку, не вплинули на результати виборів. Міжнародні спостерігачі, однак скритикували передвиборчу кампанію, під час якої поранено кілька кандидатів, закрито газету „Правда України", не допущено ряд партій на телебачення і радіо.

Легка промисловість України в катастрофічному стані

Київ (УНІАР). — Найбільше зниження обсягів виробництва порівняно з іншими галузями народного господарства відбулося у легкій та текстильній промисловості.

Протягом останніх п'ятьох років обсяги виробництва товарів легкої промисловости зменшилися майже у 10 разів. Чисельність працюючих зменшилася на 266,000 осіб (більш як наполовину порівняно з 1990 роком). Середньомісячна заробітня платня на сьогодні становить 85 гривень. Про це повідомила у доповіді на II пленумі Центрального комітету профспілки працівників текстильної та легкої промисловости України його голова Ольга Єфіменко.

На сьогодні вартість основних фондів легкої промисловости становить 5,2 блн. гривень, число працівників — 242,000. Виробничу потужність легкої промисловости використовується лише на 10-15 відсотків. Значна частина підприємств, що виготовляють текстиль, одяг та взуття, експортують свою продукцію на давальницьких умовах.

Як відзначали учасники II-го пленуму, неготовість підприємств галузі до праці в ринкових умовах і значні обсяги імпорту товарів широкого споживання привели до втрати українськими виробниками внутрішнього ринку.

Основними причинами незадовільної праці підприємств та кризового стану галузі представники профспілкових організацій назвали: неконтрольований імпорт в Україну дешевих товарів на-

(Закінчення на стор. 3)

Реформи в АПК продовжаться

Київ (УНІАР). — "Україною, як аграрною країною, керують представники міст і промисловости",— заявив директор інституту аграрної економіки Української Академії Аграрних Наук (УААН) Петро Саблук на пресовій конференції, присвяченій ходові реформ в агрономічно-промисловому комплексі (АПК).

П. Саблук наголосив, що вже розроблено схему і зміст реформ, є оцінки та рекомендації до неї. Тепер залишилось слово за Верховною Радою України. На запитання журналістів чи не зупиниться реформи з приходом комуністів до ВР, Петро Саблук зазначив, що покладається на здоровий глузд Петра Симоненка як економіста. Сам же доповідач як представник Аграрної Партії України найперспективнішим для просування реформ вважає об'єднання Аграрної та Селянської партій.

Детальніше щодо характеру реформ розповів начальник Головного управління реформування відносин власности нових форм господарювання Леонід Артикульний, який наголосив: "Альтернативи приватній власності немає!"

Учасники пресової конференції повідомили, що в Україні майже завершено роздержавлення і паювання землі та приватизацію майна державних підприємств.

Українські літаки представлено на виставці

Київ (УНІАР). — Пресовий центр Міністерства Закордонних Справ України повідомив журналістів про підсумки візити заступника міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка до Чіле.

Делеґація, очолювана заступником міністра промислової політики України Валерієм Казаковим, взяла участь у Міжнародній авіяційній та космічній виставці ФІДАЕ, яка, будучи єдиною в Латинській Америці аерокосмічною виставкою, входить до трійки найбільших у світі. У цій виставці Україна взяла участь уперше, представивши літаки: Ан-32, Ан-32 П та Ан-74.

К. Грищенко зустрівся з головою комісії у закордонних справах Палати депутатів Едвардо Ріверосом, міністром закордонних справ Чіле Хосе Інсульсом, а також взяв участь в українсько-чілійських політичних консультаціях.

Сторони підкреслили позитивне значення започаткованої у листопаді 1997 року праці торговельно-економічної місії Чіле в Києві, а також створення в січні 1998 року Чілійсько-української торговельної палати.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПІДВИЩЕНО ЦІНИ ЗА ТЕЛЕФОН

КИЇВ. — У Києві з 1-го квітня підвищено абонентну платню за телефон: для населення з 3 грн. 50 коп. до 5 гривень, в тому числі з 2 грн. 45 коп. до 3 грн. 50 коп. на Автоматичні телефонічні станції (АТС) з похвилинною оплатою місцевих розмов. Збільшено і вартість похвилинної оплати за місцеві розмови — з 5 до 6 коп. за 10 хвилин.

ЧЛЕНИ КОМІСІЇ КУЧМА-ГОР ВИЛЕТІЛИ ДО ЗСА

КИЇВ. — До Вашінгтону вилетіли члени міжурядової комісії Кучма-Гор для участи у четвертому засіданні комісії з економічного співробітництва.Розглядатимуться питання макроекономіки, фінансів та проведення структурних реформ в Україні. Спеціяльна група в рамках праці комісії Кучма-Гор розгляне питання захисту довкілля і міжнародного співробітництва у поборенні наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС. Українську делеґацію очолює віцепрем'єр-міністр Сергій Тигипко. До складу делеґації також увійшли міністер фінансів Ігор Мітюков, міністер охорони довкілля Юрій Костенко, голова Національного агенства з питань розвитку та європейської інтеграції Роман Шпек, радник Президента Валерій Литвицький. Українська делегація плянує провести ряд переговорів та зустрічей у конґресі, державному департаменті та Світовому банку, відвідати американських підприємства.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО БЛАГОДІЙНІ ФОНДИ

КИЇВ. — На виконання закону України про благодійні організації уряд затвердив положення про порядок реєстрації благодійних організацій. Іншою постановою встановлено розміри і порядок грошових стягнень з благочинних організацій. За реєстрацію українські благочинні фонди повинні сплачувати 8 неоподатковуваних мінімальних доходів, а за реєстрацію міжнародних благодійних організацій — 10 мінімальних заробітків. Із таких стягнень за реєстрацію благодійних організацій 50 відсотків надходитиме до державного бюджету, а інші 50 відсотків до місцевих бюджетів.

"ГРОМАДА" МАТИМЕ В ПАРЛЯМЕНТІ 41 ДЕПУТАТА

КИЇВ. — "У цих виборах не ліві виграли, а влада програла. Ці вибори підтвердили повну недієздатність нинішньої влади", — заявив лідер партії "Громада" Павло Лазаренко на пресконференції, присвяченій підсумкам виборів депутатів України. П. Лазаренко вважає, що у складі майбутньої фракції "Громади" в новому парляменті буде приблизно 41 депутат, з урахуванням обраних від партії та симпатиків. Голова "Громади" зазначив, що ще більшу перемогу партії зашкодило отримати протистояння між владою та опозицією. "Війна компоматів" зашкодила пропаґуванню власних конструктивних позицій. Першочерговими діями партії у парляменті стане конструктивна співпраця з іншими реформістськими силами для захисту українського ринку та виробника, здійснення пенсійної та податкової реформи. "І лише після цього можна буде повернутися до з'ясування політичних стосунків", — заявив Павло Лазаренко. Він зауважив, що при існуючому розкладі політичних сил, перший час буде важко вдатися до конструктивних дій. На запитання "чи буде 'Громада' ініціювати процедуру оскарження Президента і внесення змін до Конституції", П. Лазаренко не дав чіткої відповіді.

ПРОГРАМА ДОПОМОГИ БЕЗПРИТУЛЬНИМ ДІТЯМ

КИЇВ. — Соціяльна Служба Молоді (ССМ) Київської міської державної адміністрації та представництво ЮНІСЕФ в Україні розпочали практичне здійснення спільної програми "Діти вулиці". Про це повідомив на пресконференції директор ССМ Олександр Кузьменко, який по[illegible]чв, що програма передбачає со[illegible]льну допомогу безпритульним дітям на вулиці та забезпечення їхнього права на родинне виховання. У межах програми відпрацьовуватимуться моделі та впроваджуватимуться в життя методи повернення дітей у рідні або чужі сім'ї, а також у державні та приватні притулки, інтернати тощо. Дітям надаватиметься медичну, психологічну, інформаційну і матеріяльну допомогу.

У СВІТІ

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ газети „Маямі Геральд" з п'ятниці, 3-го квітня, Совєтський Союз довідувався про американські військові пляни щодо збройної сутички в околицях Перської затоки, через його електронічну розвідчу мережу, розташовану на Кубі. Побоюються, що ця сама розвідча електронічна система тепер може працювати в користь іракського президента Саддама Гуссейна. Це стверджує колишній російський військовий службовець Станіслав Лунєв, який здезертирував у 1992 році. Речник Сі-Ай-Ей відмоввся коментувати заяву С. Лунєва. Однак інші експерти американської розвідки у розмові з репортером згаданої газети підтвердили, що С. Лунєв дав точний і правильний опис Лурдського розвідчого російського центру в Кубі та що його зізнання уважаються гідними довір'я. Це може дещо сповнити намагання ліберальних кіл в ЗСА шукати співпраці з Кубою.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 2-ГО КВІТНЯ, генеральний прокуратор Дженет Ріно, сказала що натяки, буцімто головний свідок вайтвотерського слідства Дейвид Гейл отримував фінансову допомогу від консервативних угрупувань під час його співпраці з незалежним прокуратором Кенеттом Старром „повинні бути досліджені". Призначеному президентом Биллом Клінтоном державному адвокатові під час інтерв'ю очевидців в Аркенсо свідок сказала, що знає про отримання грошей Д. Гейлом від осіб, яким платять консервативні угрупування, котрі видають журнал „Амерікан Спектейтор". Карен Манн твердить, що Д. Гейл інформував про хід слідства її колишнього приятеля, котрий йому за те платив. Згаданий колишній приятель підтвердив, що йому платили офіційні чинники названого журналу в заміну за те, що він був „очима і вухами" в справі вайтвотерського слідства.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.
UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Злочинність в Америці „омолоджується“

Трагедія — вбивство чотирьох дітей-учнів народної школи та їхньої учительки, що трапилася минулого місяця у невеликому місті Джовнсборо у стейті Аркенсо, не тільки приголомшила місцеву громаду та цілу країну, але також своїм відгомоном незбагненної неймовірности пронеслася по цілому світі. Кожне вбивство є злочинністю та нещастям, але вбивство дитини, котрої майбутність може скривати невідомі можливості — це трагедія. Трагічність цієї події полягає в тому, що її виконавцями не були дорослі чи підлітки, але діти — оті невинні Божі створіння, котрими Господь обдаровує батьків, доручає їм ними опікуватися, їх ростити, щоб продовжити людський рід на землі.

У випадку, про котрий мова, убивцями були два свояки — 13-річний Мічелл Джансон і його кузен 11-річний Ендрю Ґолден. Свій задум виконали вони після заздалегідь обдуманого пляну, починаючи від крадежі зброї до фальшивої пожежної тривоги, котра викликала учнів і учителів зі шкільного будинку, по котрих тоді вони із недалеких кущів почали стріляти. Жертвами їхнього плянування стали 11-річна Наталі Брукс, 12-річні Стефані Джансон, Бріттані Вернер, Пейдж Анн Геррінґ і їхня вчителька, 32-річна Шеннон Райт.

Опритомнівши від перших потрясень масакри в Джовнсборо, рідні убитих, батьки поранених, місцева громада та ціла країна почали шукати відповідей на питання, що було причиною такої жорстокої розправи хлопчаків над своїми шкільними приятелями? Серед цілого ряду можливих відповідей, починаючи від дитячої фантастичної уяви, переведеної в дійсність, впливів телевізійних передач і їхнього можливого застосування у щоденному житті, дитячого виображення відплати та помсти і їхнього вжиття, легкого доступу до вогнепальної зброї та її випробування , браку так потрібної та конечної опіки дорослих, позашкільних зайнять для тих п'яти мільйонів дітей, котрі озброєні тільки ключами, після шкільних зайнять повертаються до порожніх помешкань, вичікуючи дуже часто в тривозі своїх батьків чи опікунів з праці, до модерної технології, котра з допомогою дорослих ґеніїв техніки наблизила уявно-фантастичний світ до кожної дитини та створила культуру детально розробленої фантастики, можливої до здійснення. Одначе серед усіх тих голослівних фраз немає справжніх відповідей, котрі могли б допомогти зрозуміти, що, де і коли зійшло на манівці та призвело до таких трагічних наслідків. Можливо, що в сьогоднішньому ґальопуючому світі вище згадані міркування можуть бути допоміжними, але взявши все це до уваги, мимоволі утворюється почування, ніби сьогоднішня дітвора виростає в окремому від дорослих світі, який відгороджений невидимою стіною, котру батькам, опікунам і виховникам буцімто не в силі проникнути, тому такі трагічні наслідки.

Чомусь серед усієї тієї балаканини ніхто не говорить про те, що найважливішим у вихованні дитини та її вирощуванні є батьки чи опікуни, котрих обов'язком є цікавитися, охороняти та допомагати дитині стати повновартісною людиною. Допоміжними чинниками для батьків повинні бути, родина, Церква, школа, молодечі організації та інші зайняття. Всі вони повинні стреміти до єдиної мети — виховати повновартісну людину. Жодні заклики чи державні програми, якими досконалими вони не були б, не заступлять ролі батьків у вихованні дитини. Бо саме одним із головних завдань батьків і опікунів, є вже від колиски навчати дитину вміти відрізняти добре від злого і таким способом кристалізувати її характер, який, засвоївши ці основні риси, не піддасться швидко поганим впливам і намовам. Ці завдання повинні бути підтримані та посилені всіми виховними засобами, а зокрема громадськістю в загальному, котра також повинна мати вплив на якість майбутнього покоління.

Тоді подібні трагедії напевно стали б рідкісним явищем, а „омолодження“ американської злочинности було б припинене у його зародку. В іншому випадку прийдеться всім нам спільно відповідати перед своєю совістю та майбутністю за те, якою залишимо цю країну для наших дітей і внуків та чи охоронимо їх від подібних трагедій.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Анатолій Гороховський

АМЕРИКАНСЬКА ТРАГЕДІЯ: ДІТИ ВБИВАЮТЬ ДІТЕЙ

В невеликому місті Джовнсборо, яке знаходиться в стейті Аркенсо, 24-го березня 1998 року сталася трагедія, від якої жахнулася вся Америка. Ось подробиці цієї події. В обідній час в місцевій середній школі раптом пролунав сиґнал пожежної небезпеки. Як і належиться в такому випадку, всі учні під керівництвом вчителів негайно залишили кляси і попрямували на шкільне подвір'я.

День був теплий, по-весняному гріло сонечко і діти, а це були учні шостих та сьомих клясів, раділи з того, що видалася можливість побавитися на свіжому повітрі. Та недовго їм довелося веселитись, адже з пагорбка, який здіймається над лісовою галявиною, що притикає до школи, пролунали постріли. Враз всі зупинилися, одні вважали, що хтось бавиться петардами, або вчинив феєрверк на честь якоїсь знаменної події.

Та незабаром ці припущення довелося відкинути, адже стало ясно, що це не забава, а справжня прицільна стрілянина, в ту ж мить на землю впали перші вбиті та поранені школярі та вчителі. Знялося страшенне голосіння, полилася кров, поранені просили допомоги. Вистрілено 27 куль із пістолетів та рушниць, обладнаних оптичними приладами. Така зброя призначена для полювання на оленів, вона легко пробиває залізобетонну стіну.

В наслідок нападу вбито чотирьох дівчат, яким від 11 до 14 років, і вчительку, поранено дев'ять школярів, а також ще одну вчительку.

Прибулій на місце події поліції не довелося довго шукати напасників. Неподалік від школи в лісовій гущавині сховалися два хлопчики, одягнуті в камуфляжні військові однострої. Ними виявилися 13-літній Мічелл Джансон та 11-річний Ендрю Ґолден. Поліціянти були здивовані тією кількістю зброї, яку вони виявили у школярів. Йдеться про сім рушниць та кілька пістолетів різних калібрів, які вони вкрали у діда молодшого хлопчика.

Інші випадки

Подібні дитячі „пустощі", на жаль, не єдині в школах Америки. Те, що трапилося в Джовнсборо — третій подібний випадок, який стався за останні п'ять місяців: 1-го грудня 1997 року школяр в місті Падука, Кентакі, відкрив вогонь, в наслідок чого троє дітей було вбито, а п'ятеро поранено.

Два місяці раніше 16-річний підліток в місті Перл, стейт Міссісіппі, був звинувачений в тому, що спочатку застрелив рідну матір, а потім відкрив вогонь по школярах. Загинуло двоє та дев'ять учнів поранено.

В грудні того ж року 14-річний стрілець в місті Стемпс, на півдні країни, поранив двох учнів.

Довідавшись про трагедію, що сталася у його рідному стейті Аркенсо, президент Билл Клінтон, який перебував з офіційною візитою в Африці, заявив, що він „шокований цією вісткою. Ми покищо не знаємо і можливо ніколи не дізнаємося всіх причин, які примусили двох підлітків відкрити вогонь по гурті своїх ровесників". Далі Б. Клінтон сказав, що його Адміністрація перевірить причини трагедій, які сталися за останні п'ять місяців в трьох школах.

Приклад підлітків наслідують діти. Наведу лише один випадок, що мав місце в Клівленді. В прохолодний весняний ранок мати чотирирічного сина готувала його до дитячого садку. Одягнувши на нього теплий плащ, вона не помітила, як він сховав в кишеню пістолет. На щастя, в дитячій установі своєчасно виявили у хлопчика зброю калібру 9 мм., одна куля знаходилася у дулі, а 13 в магазині. Виховательки пригадали, що за півроку до цього він теж приносив у садок зброю з набоями, яку, попросто кажучи, вкрав у крамниці, що належить його дядькові.

А тепер принагідно нагадаймо, як в Америці можна придбати зброю. Виявляється, це дуже проста справа і тому не дивно, що кожна третя родина має зброю, а це мільйони та мільйони пістолетів та рушниць різних калібрів. В трьох стейтах, в яких були здійснені вбивства школярів, дозволено дітям в будь-якому віці володіти рушницею.

Перед тим, як сісти за комп'ютер, щоб написати цю статтю, я вирішив завітати в одну з чикаґських крамниць, в якій продається зброєю. Відверто кажучи, те, що побачив, дуже вразило мене. Уявіть собі торговельний заклад, розміром з половини футбольного поля, на полицях якого лежать сотні зразків різної зброї!

Довідавшись що мені потрібно, продавець запитав чи я є громадянином ЗСА? Діставши позитивну відповідь, він дав мені невеличку анкету, яку потрібно заповнити і сказав, що за тиждень я зможу одержати зброю. Однак знаючи, що в моїй родині є маленька внука, я не скористався можливістю озброїтися, а в тім, чесно кажучи, великої потреби немає.

Відмова дружби

Та повернемося до подій, що сталися у середній школі міста Джовнсборо, в якій навчається понад 200 учнів. Вбивці не були ні алькоголіками, ні наркоманами, основним мотивом, як стверджують фахівці, була помста, а рішення проблеми — вбивство. Із старшим хлопцем не захотіла дружити дівчинка і він разом із своїм товаришом взалися за зброю.

Діти не розуміють цінности людського життя, не розуміють смерти, не розуміють наскільки вона є конечною. Стріляй у ворога, стріляй і вбий! — вимагають майже всі комп'ютерні ігри та гральні автомати, і в головах хлопчиків втрачаються границі між дійсністю та фантазією. В цьому чимала вина телевізії, кіно та інших засобів масової інформації.

Не можна обійти ролі батьків. Навчаючи своїх хлопчиків користування зброєю, вони думали, що це допоможе синам захистити себе і близьких. Однак не важко було передбачити і інше, а саме криваву трагедію.

Майже ціле місто Джовнсборо, в якому мешкає біля 50,000 осіб, взяло участь у похованні учениць та їх вчительки. Було багато квітів. Школярі середньої школи несли портрети своєї улюбленої вчительки Шеннон Райт.

Шеннон — не просто вчителька, вона була відома своєю щедрістю, по ній скучає школа, в якій вона вчилася і в якій викладала англійську мову. Учні називали її „улюбленою вчителькою". Вона завжди хотіла бути вчителькою. Вона готова була на все заради своїх учнів і вона це практично довела в той трагічний день.

Після сиґналу пожежної небезпеки Шеннон разом із своїми учнями вибігла на подвір'я і відразу опинилася під перехресним вогнем. Зрозумівши в чому справа, негайно наказала своїм учням лягати на землю. В цю саму мить вона помітила, що одна з рушниць цілиться в її ученицю, яка стояла розгублена і не знала, що вдіяти. Не довго думаючи, вчителька схопила дівчинку і поставила її позади себе. Враз пролунав постріл і куля влучила Шеннон в груди. Вона була смертельно поранена, але зберегла життя 11-річної учениці.

Коли Шеннон забирали до шпиталя, то вона, ще перебуваючи в свідомості, попросила жінку, яка стояла поруч, передати її чоловікові, що вона його кохає, кохає сина і щоб він беріг його.

Хірурги, які негайно взялися за операцію, обіцяли все зробити, щоб врятувати життя вчительки. Однак це їм не вдалося, в той же вечір вона померла.

Про деякі подробиці того пам'ятного дня розповідає чоловік мужньої вчительки.

— Рано-вранці я зібрався і поїхав до праці. Трохи пізніше дружина повезла дворічного сина до своєї матері, а сама пішла до школи. В її клясі — 17 учнів, вона їх любила, це були не чужі, а свої діти. Коли закінчувалася четверта лекція, почалася трагедія, в наслідок якої мою дружину було вбито. Їй сповнилося лише 32 роки, напередодні ми повернулися з тижневої відпустки, добре відпочили.

Увечері привезли сина і я дуже боявся його питань про маму. Та мусів відповідати. Сказав синочку, що його матуся в Ісуса. — Та ні, — відповів він, — вона певне сховалася, я її знайду. І почав шукати, а коли і під ліжком не знайшов, то розплакався і знову зажадав відповіді. Довелося сказати, що вона в раю і пояснити що то означає.

Міра відповідальности

І на закінчення статті хотів би відповісти на питаня яке, на мій погляд, зацікавить читачів, а саме: яка міра відповідальности винуватців скоєного злочину?

Американське кримінальне право базується на принципах покарання. Вбивство, яке вчинили діти, за своїм задумом і методами його здійснення, рівнозначне тому, що зробили би дорослі люди. Підлітки добре знали, що вони роблять, їх мета полягала в тому, щоб позбавити життя школярів. Це не нещасний випадок, а найтяжчий злочин, за який треба буде нести відповідальність.

Кожний стейт має власні закони: якщо в одному за вбивство призна-

(Закінчення на стор. 3)

Ро-Ко

Наука з Наґано

Хто не чув про Наґано? Чув навіть той, що не вміє читати, ані писати, бо чи хотів ти, чи не хотів, етер довкола Землі протягом двох тижнів у лютому був наповнений „наґанівським духом". До пересичення, як Америка була в той час пересичена аферою Моніки з президентом Клінтоном. І одне одному не перешкоджало, а навпаки, нагадувало, що життя не таке нудне, як зимовий спорт. Ага, я спохватився, бо, мабуть, про Наґано не віддали наші вітчизники. Вони чули тільки: „Нагано".

Для непоінформованих діяспорних вболівальників українського спорту пояснення: сьогодні в неньці-Україні твориться нове суспільство — суспільство вітчизників. Починаючи від „Пана Президента Кучми", а кінчаючи на „Пану Товаришу Симоненку", вони володарюють не над українцями в Україні, а над вітчизниками у Вітчизні. І консеквентно, згідно з новим правописом, „Вітчизна" пишеться — і вимовляється — з великої букви, як і „Пан Президент".

І ще одне: коли в Наґано-Нагано відбулися змагання зимової Олімпіяди, а в Америці „моніківські" перегони, в Україні проходили не з меншим завзяттям передвиборчі змагання за „золоті медалі" до Верховної Ради.

Але забудьмо на хвилину земські проблеми й згадаймо цю ідеалістичну подію, що її створив ще ідеалістичніший олімпійський рух сто років тому.

Почнемо з кінця. Чим було містечко Наґано? Як показали американські масмедії — це був смітник для багатомільйонового міста Токіо. В Наґано ще й тепер з-під снігу, який не зовсім покрив був гори й доли, дзюрчить „заполючена" вода.

Як така діра стала на два і півтижня пупом Землі? Зовсім просто. З Наґано походить один мультибільйонер, який на телебаченні пояснив: за доляри. Він три роки вгощав 118 членів Олімпійського комітету; платив їм дорогі вакації (очевидно, з ґейшами), посилав подарунки їхнім дружинам і т. д. і т. і. Він дав п'ять мільйонів долярів на будову величавого дому Олімпійського комітету у Швайцарії. І ще намовив таких, як він, японців, щоб вони „додали" на ту ціль ще 20 мільйонів. Він післав до Бирмінґгему в Англії тисячу демонстрантів з Японії, які в день нарад Олімпійського комітету перед будинком нарад вимахували олімпійськими прапорами й льозунгами. Щоб часом олімпійські делеґати не забули про Наґано!

Коли Наґано проголосили переможцем, ще 10 більйонів долярів треба було втопити в ту діру, щоб там збудувати наймодерніші спортові комплекси, на яких падали рекорди на льоду й на снігу. А з Токіо доїжджав поїзд-торпеда під самий головний стадіон.

В Олімпіяді в „Нагано", вже вдруге за нашої короткої пам'яті, брала участь наша Вітчизна. І вкотре то — Канада. Канада здобула за всю свою олімпійську історію найбільше медалів — 14. Більше, ніж виграла виборів у своїй провінції Квебек. Україна за всю свою історію — найменше, бо одну срібну. На початку української олімпійської історії — у Ліллєгаммері — Україна, вибачте, Вітчизна, здобула дві медалі — золоту й бронзову. За той час Оксана Баюл, яка здобула золоту медалю, пережила свою історію: стала мільйонеркою в Америці, розбила на підпитку славного зеленого автомобіля-мерцедеса. І в телевізійному інтерв'ю не в кого то, а в самої найпопулярнішої Опри, заявила, що вона випила тільки „пару чарок водки". А це для "Russian" нічого такого незвичайного. А що було слизько, то мерцедес не тримався дороги й заїхав у рів. Непередбачений збіг обставин...

Також вперше в нашій історії невітчизник-діяспорець брав „активну" участь в Олімпіяді — він активно машерував у вітчизняній формі, у вітчизняній команді на церемонії відкриття Ігор. Це був ніхто інший, а містер Габа, котрий, як Джеймс Бонд, прибирає різні імена: Стах, Стен, Стенлі, а може в Наґано — якесь ніппонське Стаґано, але польський репортер з Наґано помістив у польській газеті в Торонто, що він „Станіслав — польскі украінєц". Він машерував, виявляючи найбільший ентузіязм серед усіх вітчизняних спортсменів і спортсменок, і про все подумав: мав аж два прапорці — по одному в кожній руці — якими вимахував, немов здобув дві золоті медалі. Як він втяв таку штуку? Він, ніхто інший, а голова Спортової комісії при СКУ.

Україна не розчарувалася, бо здобула щось, і не опинилася на останньо-

(Закінчення на стор. 4)

Роман Левицький

ЛЮБОВ

1. Сирітка.

Сирітка на зірку дивилась
і щиро до неї молилась.

Юлія саме якраз закінчила з відзнакою учительську семінарію, готова йти до праці у початкових школах. Одначе їй не пощастило. Польський уряд відкинув її прохання.

Опинилася Юлія в дуже скрутному становищі. Хоч від малої дитини вона виховувалася в сиротинцях, а згодом у бурсах, в інститутах для дівчат, та все ж таки вона мала приміщення і бодай голодний бурсацький харч. Закінчивши школу, вона опинилася на вулиці, без даху над головою, без заробітку, без гроша.

Юлія була дуже побожна і вірила, що Матінка Божа, опікунка сиріт і бездольних, поможе їй і тепер, як досі помагала.

Зайшла вона у церкву, підійшла до іконостасу, клякнула перед іконою Матері Божої. В церкві нікого не було... Раптом розпука і гіркий жаль опанував усю її істоту і вона голосно заридала. На той плач вийшов із захристії старенький священик, підступив до неї й лагідно промовив: „Дитино Божа, скажи мені твоє горе, може, я тобі поможу".

Юлія розказала. Священик радісно усміхнувся і сказав: „Мати Божа вислухала твою щиру молитву і вже тобі помогла. Слухай мене уважно. Наш о. декан просив, щоб ми йому підшукали учительку, яка б підготовила донечку його брата до іспиту до першої кляси гімназії. Ти будеш тією учителькою".

Дальші події потекли швидко, неначе у сні, немов у чарівній казці. Юлія опинилася в парафіяльному домі о. декана. Одержала окрему кімнату, харч і заробітну платню. Усі священики шанували й любили свого декана за його гостинність, розум і просвітянську працю.

Під час шкільних вакацій перебував тут син ще одного його брата, також священика, Славко, як його всі називали. Він закінчив студії теології і вже другі вакації безуспішно шукав собі нареченої, бо хотів бути жонатим священиком. Декан привів його до Юлії і сказав: „Познайомтеся" і додав: „Я вже тобі знайшов дружину". Славко глянув на Юлію, на її вроду, і вітаючись, низенько вклонився й поцілував її в руку, Юлія зазирнула у Славкові добрі очі і та одна хвилина їм позначила цілий вік.

Призначено день вінчання і весілля. Диригент славного тоді хору питомців просив о. декана дозволити йому заспівати в церкві під час обряду вінчання, бо Славко був їхнім улюбленим головним солістом. Декан відповів: „Я дуже радий цьому і прошу вас усіх заспівати не тільки в церкві, але і бути нашими милими гістьми на весіллі".

Прекрасно співав хор у церкві, а під час весілля дав чудовий концерт творів українського хорового мистецтва.

Дякуючи хористам, о. декан звернув увагу на те, що всі ті твори скомпонували жонаті священики, почавши від о. М. Вербицького, автора українського національного гимну, а пісня композиції о. В. Матюка, яка так дуже всім подобалася, думаю, залишиться молодятам у їхніх серцях і в пам'яті на всеньке їхнє життя:

В гаю зеленім раз зі мнов ягідки він збирав.
Святу відкрив мені любов, мене ягідкою звав.
Солодкий чар любеньких слів він в серце
мою вляв.
Він перший раз сказав мені: „Люба,
люблю тебе".
Ой, гаю, гаю, раю мій, що сталось там мені,
В душі тих слів чарівний спів дзвенить удень і в сні,
а в кожнім слові мов живе любляче серце б'є,
немов хтось вічно кличе все: „Люба, люблю тебе!"

2. Матір

Наша їмость не пишна,
за ворітонька вийшла.

(Гагілка).

Минуло 10 років. В селі тернопільського повіту о. Ярослав (Славко) був парохом. Селяни шанували його й любили за його чудовий голос, за суспільну просвітянську працю, за вміле навчання релігії... „Наш єгомость" був їхньою гордістю, а „наша їмость" була їхньою любов'ю.

За що вони її любили? За те, що вона була „непишна", а навпаки, скромна й працювита. Підтримала усі чотири кути хати, завідувала усею господаркою, піклувалася дітьми в парафії, лікуючи їхні недуги, а особливо опікувалася сирітками. Горнула їх до себе, заступала їм рідну матінку, а вони за ту метеринську ласку віддячувалися їй любов'ю, ділилися з нею своїми дитячими радощами і скорботами.

За 10 років подружнього життя Юлія народила своїх десятеро дітей.

3. Горе.

Навчи мене моя мати
як у світі горювати.

(Народна пісня).

Московська комуністична зараза загорнула Тернопільщину. Релігію проголошено дурманом, віру в Бога — злочином. Усіх єпископів запроторено в Сибір і замучено.

Отець Ярослав скинув реверенду і надінув на себе робітничий фартух, став челядником у сільського

(Закінчення на стор. 3)

Любов...

(Закінчення зі стор. 2)

скляра і пірнув у катакомби. Таємно хрестив новонароджених дітей, вінчав молодят, хоронив померлих.

Юлія, в постійному страху за свого чоловіка, днями і ночами перебувала у нервовій напрузі. І одної ночі наступила катастрофа, удар у мозку й комплетний параліч. Не могла рушити ні одним м'язом, втратила мову і слух. Могла тільки отворити очні повіки й безрушно дивитися в одне місце.

Славко піклувався нею терпеливо, радий тим, що може їй помогти. Прибирав, мив, напував, носив на руках і співав пісню „В гаю зеленім". Він вірив у те, що Юлія кожної ночі хоче, щоб він співав ту пісню від початку до кінця. Йому це виразно казали її отворені очі, хоч вона не чула ні слів, ні мелодії, але по його устах вона пізнавала, чи він вже проспівав: „А в кожнім слові моє живе любляче серце б'є, немов хтось вічно кличе все: „Люба, люблю тебе!"

У ВІВТОРОК, 31-ГО БЕРЕЗНЯ, Палата Репрезентантів мінімальною більшістю голосів 212 до 208 схвалила законопроєкт на суму 2.9 блн. дол. для наглих військових видатків і допомогу потерпілим від несподіваних нещасть. Одначе офіційні чинники Білого Дому кажуть, що президент Билл Клінтон накладе вето на цей законопроєкт, тому, що його фінансування передбачується зменшенням деяких важливих домашніх програм теперішнього Уряду та Президента. Законопроєкт пропонує суму 2.3 блн. дол. на військові видатки вояків у Боснії та околицях Перської затоки, а 575 млн. дол. на допомогу потерпілим.

Наукові установи вшанували Т. Шевченка

В суботу, 21-го березня, відбулася в Ню Йорку 18-та Річна наукова шевченкознавча конференція, яку влаштували спільно НТШ, УВАН, УНІ Гарвардського Університету і вперше, як четверта наукова установа, Інститут ім. Гаррімана Колюмбійського університету.

Конференція відбулася в приміщеннях НТШ і її відкрила як господар д-р Лариса Онишкевич, заступник голови НТШ проф. Леоніда Рудницького, в його неприсутності. Вона підкреслила, у своєму слові, що тим разом до співпраці приступив також Інститут ім. Гаррімана та що пощастило мати доповідачами молодих науковців з України, які перебувають на студіях в ЗСА.

Вечором провадила проф. Анна Процик, яка представила першого доповідача д-ра Василя Маркуся, що виголосив цікаві міркування на тему „Шевченко сьогодні", підкреслюючи його національне почуття, його чотири концепції вільної України і факту, що ніхто краще за Шевченка не висловив так виразно вимог до українського народу, як він у своїм „Заповіті". Цікавим було також порівняння долі Шевченка на вигнанні до долі українців з діяспори, яке виразно відчувається у полум'яних словах і кличах, що їх можна сьогодні так добре розуміти, як і колись.

Другим доповідачем була д-р Тамара Гундорова, що перебуває тепер в Колюмбійському університеті як Фулбрайтівський стипендіянт і яку наша публіка знає вже із попередних доповідей, а передусім із презентації її книжки. Моттом її доповіді були слова „Будеш, батьку, панувати" а з тим особлива батьківська місія Шевченка, як духового батька, а рівночасно двоїстість розуміння українського слова і символів.

У дальшому другою частиною вечора, що складалася із вікна інтерпретацій творів Шевченка, вела д-р Л. Онишкевич, а доповідачі пояснювали саме розуміння чи виконання поодиноких віршів. Першою виступила Вірляна Ткач, провідник мистецької групи „Яра", що в живий і цікавий спосіб пояснила, як інтерпретували за її вказівками вірш „І небо невмите" студенти літніх курсів українознавства в Гарварді. Стипендист в Гарвардському університеті Тарас Кознарський з України звернув увагу на переклад Псалому ч. 132 Шевченком, порівнюючи його переклад до чотирьох інших — Пулюя, Державина, Гулака-Артемовського і Сумарокова, та стверджуючи, що Шевченко був стратегом у віршуванні.

Ганна Чумаченко, що перебуває у Гаррімансьскому інституті на Фулбрайтському обміні з Херсонським Університетом взяла під мікроскоп „Причинну", пояснюючи підхід Т. Шевченка до проблематики та розуміння твору, як образу України. Тут вона поінформувала, що саме „Причинну" за часів совєтського панування уважали національним гимном.

Вкінці д-р Л. Онишкевич поставила під розгляд останній написаний вірш Шевченка, „Чи не покинуть нам, небого...", в якому бачить метафору та шукання другої частини себе.

Кожний з інтерпретованих віршів був рівночасно кинений на екран, так, що слухачі могли слідкувати за текстом, що допомагало розуміти краще пояснення доповідачів.

Закінчив ту цікаву програму, в імені неприсутнього голови УВАН проф. Олекси Біланюка, проф. Альберт Кіпа, який підкреслив, як цей широкий діяпазон виступів на конференції був доказом, що Шевченко сьогодні живий та актуальний, як завжди.

Шкода, що ця так цікаво підготована наукова конференція не притягнула зовсім молодшої публіки, яка могла б немало довідатися та зрозуміти, далеко поза пересічне читання „Кобзаря" України.

О. К.

ПОДІЇ

ПОШИРЕННЯ „САМОПОМОЧІ" В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — Місцева Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" поширюється і у зв'язку з цим змінює свою назву на „Самопоміч — Українсько-Американська Кредитова Спілка". Головне її бюро залишається в Нюарку, і разом з тим відкривається філія з повною обслугою та повним робочим днем у Парсиппані, Н. Дж. Міститиметься вона у новому будинку Українського Народного Союзу, 2200 Route 10, Parsippany, N. J.

ТУРНЕ АНСАМБЛЮ ВІРСЬКОГО

Провіденс, Р. Ай. — Звідси 24-го квітня починає своє турне по ЗСА і Канаді Національний Ансамбль Танцю України Вірського. Спонзор гастролів — Телевізійна компанія Сі-Бі-Сі. Концерти відбудуться в понад 30-ох містах. Докладніші інформації поміщені у „Свободі", ч. 63 з четверга, 2-го квітня ц. р. Телефони для додаткових інформацій: у ЗСА (440) 886-6662, в Канаді (416) 532-3543. Каси усіх театрів, де відбудуватимуться виступи, надаватимуть знижки цін для емеритів та груп з понад 20-ти осіб.

КУРС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Піттсбурґ. — Факультет мистецтв і науки Піттсбурзького університету влаштовує курс інтенсивного вивчення української мови від 22-го червня до 31-го липня. Курс включатиме також початковий рівень. Приймається бажаючих будь-якого віку, починаючи від студентів середніх шкіл. Існує можливість стипендій. Зголошуватися слід до 15-го квітня до: Christine Metil, Slavic Department Summer Programs, University of Pittsburgh, 1417 CL, Pittsburgh, PA 15260, тел. (412) 624-5906, e-mail: slavic+@pitt.edu

Від вибуху...

(Закінчення зі стор. 1)

бальство і брак фондів.

Подібні катастрофи лише посилюють загальне невдоволення шахтарів. За місцевими стандартами гірники шахти ім. Скачинського отримують непогані гроші — 200 дол. на місяць, однак платні затримується принаймні на чотири місяці.

Катастрофа 4-го квітня стала найбільшою катастрофою у вугледобувному секторі незалежної України.

Американська...

(Закінчення зі стор. 2)

чається смертну кару, то в іншому — життєве тюремне ув'язнення. Згідно з законодавством стейту Аркенсо дітей до певного віку утримується в тюрмі. Коли їм сповниться 18 років, їх випускають на свободу.

Отож, в квітні Джансон та Голден стануть перед судом і вирок, як можна зрозуміти, буде досить м'який, хоча 51 відсотків опитаних американців заявили, що вбивць треба судити, як дорослих.

Америка народилася з пострілами, відтак війна між північчю та півднем за створення єдиної країни — З'єднаних Стейтів. Мету досягнено, однак постріли і досі лунають.

Появилася джерельна книга про співаків України

„Словник співаків України" — перше цього року видання, появилося недавно спільним зусиллям трьох видавництв — „Ради" у Києві, Ліги Українських Меценатів і Видавництва Маріяна Коця, який і переслав перший примірник до нашої редакції. Автор цієї вийнякової книги є Іван Лисенко, філолог, автор понад 300 статей в енциклопедичних виданнях і ряду окремих видань з літературознавчими і музикознавчими статтями.

„Словник співаків України" є першою спробою створення біографічного словника співаків, життя і творча діяльність яких пов'язана з Україною, а також тих виконавців, які в силу обставин були закинуті на чужину, де пропагували українську вокальну культуру. До видання увійшло понад 1,200 творчих біографій співаків, через які висвітлюється історія вокального мистецтва в Україні від часів Київської Русі до наших часів.

Автор цієї унікальної збірки дякує у передмові науковим співробітникам різних державних бібліотек та архівів колишнього СССР, але також Західньої Европи та ЗСА, а крім того рядові різних осіб, що йому допомагали у виконанні того нелегкого завдання.

Як нелегка була праця І. Лисенка і з якими труднощами він боровся описує ясно і недвозначно автор післяслова Михайло Слабошпицький під промовистим заголовком „Подякуймо ж Іванові Лисенку!" З нього довідуємося не тільки про доослідно непоборимі труднощі із тим виданням, але також про те, що вкінці знайшлися люди, які допомогли І. Лисенкові в тому, що це цінне видання таки появилося, помимо того, що сьогодні українські видавництва на очах втрачають значення. Не диво отже, що на першій сторінці унікальної книжки дякують поіменно усім, що були спонзорами її, зокрема Ерастові Гуцулякові, що дав основні фонди на видання, а книжка є присвячена його дружині св. п. Лідії Гуцуляк. Далі іде цілий ряд прізвищ осіб в першу чергу із ЗСА, що стали також спонзорами книжки, як також поодинокі з Канади, Німеччини та Австралії.

Словник переповнений світлинами співаків і точними даними про них, починаючи від особистих інформацій до вичислення участи в операх, театрах та ролях. На кінці кожної інформації находимо також джерела, якими автор користувався.

„Словник" появився в твердій обкладинці у мистецькому оформленні Віталія Мітченка. Не зважаючи не енциклопедичний характер „Словника", важко його пустити з рук, такий він цікавий та джерельний. Його можна купити за 25 дол., пишучи на адресу Маріяна Коця. Чеки виставляти на „Голодомор". Адреса: M. P. Kots, P. O. Box 33, Lexington, NY 12452.

О. К.

127-ий Відділ УНС в Баффало відбув збори

В неділю, 11-го лютого ц. р., відбулися чергові річні Загальні збори 127-го Відділу УНС в залі української католицької церкви св. Миколая при вулиці Филмор і Онейда. Збори відкрила голова відділу Оксана Бережницька, привітала присутніх, секретаря 47-го Відділу Михайла Юркова з УНП, представників баффалівської Округи, голову Зенона Боднарського і секретаря Василя Сивенького, усіх було 28 присутніх на зборах.

Збори розпочато молитвою, яку провів о. декан Маріян Процик, вшановано пам'ять членів відділу, які в звітовому часі відійшли у вічність. Голова відділу О. Бережницька зачитала порядок нарад, який прийнято без змін. Збори проходили в дружній атмосфері.

Після відчитання протоколу з минулорічних зборів присутні вислухали звіти рекордового секретаря Кетлін Г. Ланд та касира і голови відділу Оксани Бережницької. Голова у своєму звіті пригадала, що в традиції нашого 127-го Відділу УНС було завжди згідно з правильником щорічне відбування Загальних зборів. Цьогорічні Загальні збори відбуваються вийнятково в дворічному періоді. Під час звітового часу, після Божого і природного закону залишають наші ряди члени та відходять до вічности. Нам треба далі звернути увагу на придбання нових членів, які будуть запорукою дальшого існування УНС та брати забезпечення в нашому УНСоюзі замість шукати в чужих організаціях. Голова, закінчуючи звіт, подякувала о. декановi Мар'янові Процикові за його кожночасну допомогу, а всім членам Управи за співпрацю. За контрольну комісію звітував голова Василь Шарван, була коротка ділова дискусія, про справи відділу, українську пресу, „Свободу" та баффалівську Округу.

Голова комісії висловив признання Управі відділу за ділову працю та поставив внесок на уділення їй абсолюторії. Михайло Юрків підтримав внесок голови Контрольної комісії. В. Шарван піддав думку, щоб перевибрати дотеперішню Управу на чергову каденцію в такому складі: Оксана Бережницька — голова і касир, Дмитро Пітолай — містоголова і україномовний секретар, Анастазія Ільківська — англомовний секретар, Кетлін Г. Ланд — рекордовий секретар, Дмитро Баранецький — вільний член. Контрольна комісія: Василь Шарван — голова, Дмитро Ільківський і Стефан Горганюк — члени.

Цього року знову Загальні збори призначили даток на організаційні потреби, УККА, Українське Патріярхальне Товариство та на Слуби Божі за померлих членів у відділі.

Зараз після зборів відбулися сходини відділу для вибору делегатів та заступників на 34-ту Конвенцію УНС, яка відбудеться 15–19-го травня ц. р. в Торонто. На наш відділ припадає два делегати і два заступники. На пропозицію Михайла Юркова, делегатами вибрано голову відділу О. Бережницьку та голову К. комісії В. Шарвана, а на заступників Анастазію Ільківську та Дмитра Пітолая.

Сходини закрито молитвою. О. Бережницька подякувала присутнім за участь, ділове переведення нарад та за вибір делегатів на 34-ту Конвенцію.

Д. Пітолай

Легка...

(Закінчення зі стор. 1)

родного споживання і відсутність нормативної та законодавчої бази щодо захисту економічних кордонів від контрабандних товарів; брак грошей на обігу в підприємств; неможливість отримати довготривалі кредити для модернізації виробництва; брак деяких видів сировини тощо.

О. Єфіменко також повідомила, що на сьогодні заборгованість із заробітків становить 43,2 млн. грн. Середній термін заборгованости — 3,4 місяці, але є підприємства у яких вона сягає 14 місяців.

Учасники II пленуму ЦК профспілки працівників текстильної та легкої промисловости України прийняли звернення до Президента України Леоніда Кучми, Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка, Верховної Ради з вимогою розробити і запровадити заходи, скеровані на збереження і розвиток українського виробництва; реформувати податкову, фінансову та кредитову системи; припинити неконтрольований імпорт в Україну дешевих товарів народного споживання, контрабандних товарів, які складають основу недобросовісної конкуренції на внутрішньому ринку; прийняти нормативні та законодавчі акти щодо захисту економічних кордонів тощо.

ЗАКІНЧИВСЯ РЕМОНТ НА ЗАПОРІЗЬКІЙ АЕС

ЗАПОРІЖЖЯ. — В ніч на 2-го квітня включено до енергомережі шостий енергоблок Запорізької Атомної Електростанції, який був на запланованому ремонті від 26-го січня. На сьогодні в Україні працює 12 із 14-ох енергоблоків. Ремонт на другому бльоці Запорізької АЕС триватиме до 16-го червня. А третій енергоблок Чорнобильської АЕС ремонтуватиметься до 5-го травня.



Ділимося дуже сумною вісткою з родиною, приятелями і всією українською громадою, що в неділю, 29-го березня 1998 р. упокоїлася в Бозі наша незабутня

бл. п.
КВІТКА ЦІСИК

Родинний похорон відбувся 30-го березня 1998 р.

Про молитви просять:

муж	— ЕДВАРД РАКОВИЧ
син	— ЕДВАРД ВОЛОДИМИР РАКОВИЧ
сестра	— МАРІЯ ЦІСИК
сестрінки	— ЛЕСЯ і САМАНТА МЕРЛІ
вуйко	— ВАСИЛЬ ЛЕВ з дружиною ОКСАНОЮ
кузинки	— ХРИСТИНА ЛЕВ з мужем АДРІЯНОМ ГАВДЯКОМ
	— ОЛЕСЯ, РУТА і МАЯ ЛЕВ

БЕРУЧИ ДО УВАГИ ВИСЛІДИ опитувань громадськости, котра в більшості підтримала рішення федеральної судді Сузанни Веббер-Райт з середи, 1-го квітня, про відкинення оскарження Поли Джовнс проти президента Билла Клінтона, Білий Дім і демократичні конгресмени відразу наступного дня почали вимагати від спеціяльного прокуратора Кеннета Старра закінчення кримінального слідства проти Президента. До цієї політичної офензиви започаткованою Білим Домом прилучилися навіть ті демократи, котрі досі стримувались від будь-якого коментування в цій справі. Демократичний сенатор з Південної Дакоти та керівник демократичної меншости Том Дешл уважає, що слідство спеціяльного прокуратора К. Старра повинно закінчитися в найближчому часі. А републіканський сенатор з Пенсильванії Арлен Спектер, який особисто не був надто вдоволений цим слідством, уважає, що під існуючим тиском К. Старр матиме важкі перешкоди, щоб правильно закінчити свою працю.

Святкування в Дейтона Біч

Українсько-Американське Об'єднання відсвяткувало 15-го березня в Українському Культурному Центрі в Дейтона Біч, Фла., 184-ту річницю народження великого українського поета й пробудителя Тараса Шевченка, як також 48-му річницю геройської смерти генерала-хорунжого Тараса Чупринки — Романа Шухевича.

Голова товариства Володимир Коваль відкрив свято молитвою, відтак Онуфрій Мізюк прочитав референт про Т. Шевченка.

В. Коваль відчитав життєпис ген. Тараса Чупринки. Олександра Басняк відчитала вірш „Шевченкова верба" Богдана Ліпського. О. Мізюк вічитав „Думи мої, думи мої" і „Світає" Т. Шевченка. Відтак всі разом відспівали „Заповіт" Т. Шевченка та гимн „Ще не вмерла Україна".

Опісля обідом в заряді жінок закінчено свято. Дохід призначено на сплату довгу Українського Культурного Центру.

У нас також відправляються Богослуження в першу суботу кожного місяця у 2-ій год. по полудні о. Мирославом Ціздином з Апопки. Коли хтось перебуває в наших околицях на вакаціях, чи відвідинах, то просимо зайти й помолитися з нами.

За дальшими інформаціями про громаду у околиці Дейтона Біч просимо подзвонити до Онуфрія Мізюка на число телефону (904)756-2824, або писати через електронічну пошту (E-Mail: UAS—DBFL@ Orbiter.com).

Н. Н.

О. Зінкевич доповідав в Дітройті

Управа Відділу Української Американської Координаційної Ради в Дітройті запросила громадського діяча в Америці і в Україні, директора Видавництва „Смолоскип" Осипа Зінкевича, щоб він розказав про теперішню ситуацію в Україні.

Доповідь відбулась в парафіяльний залі церкви св. Йосафата у Воррені. Програму відкрив голова Відділу УАКРади Зенон Васильекевич. По короткому перегляді стану речей в Україні привітав солідну авдиторію, шановного гостя, тепер з Києва, та попросив містоголову УАКРади і голову Комітету Допомоги Дітям Чорнобиля Рому Дигдало до представлення прелеґента.

Подякувавши за тепле привітання та згадку про його рідне село Микулинці, у якому минулого року він перебував цілий тиждень, ходив стежками, якими ходив більш як пів-століття тому. В селі О. Зінкевич був вражений тим, що не бачив ні одної української газети, хоч усі розмовляють поправно українською мовою.

У 14-тисячному містечку Снятин у кіоску ред. Зінкевич знайшов тільки одну українську газету „Час", яку в Києві видає РУХ. Решта газет російськомовні. І це, сказав прелеґент, наша трагедія, такий стан є по всій Україні. Далі О. Зінкевич приступив до суттєво-основної теми, теми виборів. Щоб зорієнтувати присутних на залі, прелеґент обширно спрецизував стан законів про вибори, передвиборчі бльоки партій, різні партійні організації, сказав про участь у виборах молоді, а теж про деякі прогнози. раїні. Такої молоді, сказав О. Зінкевич, він не зустрічав ні Америці, ні в Канаді. В Києві завдяки пожертвам діяспори придбано будинок, який частинно є ще в ремонті, але в якому вже пульсує творче життя тої молоді. В будинку формується бібліотека з українськими книжками, якої в Києві подібної немає. З огляду на те, редактор Зінкевич виготовив листу зі спеціяльними конвертами і просив присутніх про пожертви на цей будинок. При цьому він подав таку веселу репліку: „Зустрінувся я з одним паном, який сказав таке: — 'пане Зінкевич, ви пристійно вбраний, але виглядаєте, як національний жебрак!...'. На це присутні зареагували рясними оплесками".

У приміщенні, в якому відбувалась доповідь, були розкладені на столах числа „Смолоскипу", списки різних видань того ж „Смолоскипу" та невелике число найновіших книжок. Одначе їх мали щастя набути тільки деякі особи. Під кінець більш як двогодинної, надзвичайно цікавої доповіді директор видавництва „Смолоскип" О. Зінкевич зложив щиру подяку присутньому на залі Степанові Феденкові і його дружині за щедрий дар 10,000 дол. на діяльність творчої молоді і вище згаданий будинок. Рівнож О. Зінкевич подякував усім присутнім на залі, що зложили гроші на цю ціль.

С. Феденко подякував прелеґентові за те, що його особу представив і додав, що подяка належиться тим, які під час бенкету презентації його книжки зложили йому цю суму грошей, а він не. Особисто я, сказав прелеґент, є людина-реаліст прагматик, людина яка вірить в ідеології, які потрібні кожній людині. Ситуація сьогодні в Україні не є найкраща, але не є теж трагічна.

До Центральної виборчої комісії, згідно з законом ніхто з політичних бльоків і партій не може входити. Є багато лівих партій, з-поміж яких є теж такі, що стоять на самостійницьких позиціях. Найбільш популярні, про яких кожний громадянин знає, це є РУХ і комуністична партія України. Коли йде мова про комуністів, то О. Зінкевич навів таку деталь: „Коли ми створили круглий стіл щодо незалежности України та ін. питань з журналістом Радіо „Свобода", то за тим столом сидів теж Борис Олійник. В одногодинній розмові він повів себе так, що ніхто не мігби повірити, що він є в комуністичній партії. Ця конверзація була поміщена в газетах і по радіо, де після того його мали б виключити з ЦК партії України, але він попав туди назад. Були у партіях України професіонали, артисти, письменники, спортсмени, п'ять генералів, 10 жінок з різних бльоків і партій.

Залишається, сказав прелеґент, питання молоді. Від часу проголошення української держави молодь таки активізувалась, а це, відверто кажучи, завдяки українцям діяспори. Студіююча молодь не має матеріяльних ресурсів на студії, вона просить нашої допомоги. Якщо б громадяни з діяспори не приходили їм з матеріяльною допомогою, то ми не мали б такого поважного числа талановитої і творчої молоді в Укреслав їх до Києва. Після коротких і влучних до теми доповіді запитів, прелеґент давав вичерпні відповіді і пояснення, він подякував зібраній авдиторії за те, що прибула і з терпеливістю його вислухала. На тому голова Відділу УАКРади Зенон Васількевич подякував прелеґентові за цікаву до подій в Україні детальну доповідь та просив його у принагідний для нього час знову завітати до нас.

Михайло Березовський

Наука...

(Закінчення зі стор. 2)

му місці. Це добра наука — не очікувати забагато. Може, в недалекому майбутньому буде інакше, як визнають „козачок на льоду" як олімпійський спорт, як на цій Олімпіяді прийняли канадський „спорт" — „кирлінг".

Знову ж Канада, маючи свою національну гордість — гокей, дуже розчарувала своїх вітчизників і співвітчизників, як і мене самого. Вона програла вирішальний матч до кого, як кого — до фінляндців. Усі медії і не медії „проаналізовували свої душі", шукаючи за винуватцями: хто, що, чому? Забувають, одначе, що ця ясна справа, як політика у Квебеку: винні фінляндці, що виграли матч, а не канадці, що його програли. Але це характеристика фінляндців: втерти носа непобідимцям. У 1940 році на них поламав свої залізні зуби Сталін з непобідимою Червоною армією.

Що ще сталося вперше в Нагано? Один канадський золотий медаліст курив маріхуану. І його організм цей факт виявив при перевірці чемпіонів. І хотіли відібрати від нього золоту медалю. І не відібрали. Бо Олімпійський комітет забув, що маріхуана існує. То не було легальної підстави цей „драг" уважали за „драг". Отже, хто з канадців схоче „легально" закурити маріхуану, мусить дістатися до олімпійської дружини.

Які ще науки можна „витягнути" з останніх Олімпійських Ігор? Багато.

Ось Тара Ліпінська здобула, як тому чотири роки Оксана Баюл, золоту медалю з фігурної їзди, і вже кажуть, що заробила 20 мільйонів долярів за реклями й інші показухи. А їй тільки 15 років.

Можна теж нагадати собі стару, як світ, аксіому: гроші торують всюди дорогу, навіть через лід і сніг, навіть в такій дірі, як Нагано чи Нагано. Щоб більше більйонерів. Але таких, як японці. І в Вітчизні-Україні тих більйонерів уже нараховують більше, ніж кораблів у Чорноморській флоті, але що з того? Вони не засипатимуть вітчизняних дір в ідеалістичному олімпійському дусі, як японці в Нагано, бо вже понасипали у свої рахунки в ідеальних швайцарських та американських банках. То звідки взяти стільки грошей — навіть більйонерам?

ДО: Відділових Організаторів та Членства УНСоюзу

ПРИГАДКА

УНСоюз забезпечує тепер до віку 80 літ в клясі на життя з одноразовою вкладкою. Найменша сума забезпечення 2,000 дол.

Подаємо список вкладок:

ВІК	Вкладки за 2,000 забезп.	Вкладки за додатковіх 1,000
70	1,358	674
71	1,392	691
72	1,424	707
73	1,458	724
74	1,492	741
75	1,524	757
76	1,556	773
77	1,588	789
78	1,620	805
79	1,650	820
80	1,680	835

За дальшими інформаціями просимо звертатися до секретаря вашого Відділу або до головної канцелярії на число

1-800-253-9862